

Može li planet bez ljudi i ljudi bez planeta?

10. kolovoza 2020.

Foto: Silva Celebrini

KAKO JE KORONA VIRUS UTJECAO NA PROJEKTE ENERGETSKE NEOVISNOSTI I ZELENE ENERGIJE A TIME I NA KLIMATSKE PROMJENE – GLOBALNO I LOKALNO

Projekt istraživačkog novinarstva u tri nastavka financiran od strane agencije za elektroničke medije

Piše: Silva Celebrini

Imamo taj jedan jedini zeleno-plavi planet, a kažu previše nas je. Možda to i nije točno samo smo ga previše izraubali vjerujući da su njegove prirodne ljepote i vrijednosti neiscrpne i obnovljive. A nisu, pogotovo zato što nismo pazili, što smo možda i znali, a nismo htjeli jer smo bili bahati i još uvijek to jesmo. Desetljeća upozorenja svjesnih pojedinaca i skupina, konferencija, sastanaka nisu urodila plodom. Na njima je ionako većina samo klimala glavom, a zaključke zaboravljala izlaskom iz dvorane. I tako smo došli do klimatskih promjena, do tsunamija, poplava, potresa, požara do rušenja i uništavanja svih vrsta kojima je naš planet najprije potih, a onda sve glasnije počeo rogorbiti, opirati se, upozoravati. Zaredali su sastanci, konferencije, konvencije zaklinjanja da ćemo se promijeniti i konačno krenuti ka održivom razvoju, zaustaviti zagađenje i pomoći planetu da preživi, zajedno s nama. A opet nismo.

#UVIJEKZAJEDNO

BRINEMO OONOME ŠTO JE VAMA VAŽNO

Saznajte više >

 PRIVREDNA BANKA ZAGREB

Bank of INTESA

I eto nas u 2020. godini koju ćemo zauvijek pamtitи. Tko god da nam je poslao taj korona virus, taj Covid-19 ili kako ćemo ga god zvati, je li pobjegao iz laboratorija ili ga je stvorio i proširio sam planet – sjetimo se priče o šišmišima – dobro nas je iskušavao, možda i kažnjavao, ili samo upozoravao.

Dok se pandemija širila, a države jedna po jedna zaključavale svoje građane u stanove i kuće, dok se stvarao onaj potpuni lockdown, a mi sa strahom tek provirivali nos iz svojih stanova i kuća, planet je polako počeo disati. Njegova su se pluća čistila, postajao je zeleniji, veseliji, čišći. Smog iz gradova je nestajao, nebo se plavilo, zvijezde su na njemu blistale. Priroda je zahvalna bujala, obnavljala se živjela.

Foto: Silva Celebrini

Da, ali planet ne može bez ljudi, a ni ljudi bez planeta. Dočekali smo ljetu sve u nadi biti će bolje, virus će nestati mi ćemo ponovo živjeti. Zemlje su se otvorile, lockdown više nije moguć.

Što sad? U kom pravcu krenuti? Kako živjeti s virusom i preživjeti gospodarsku krizu? Umrijeti od gladi ili od virusa? Sve su to pitanja koja su se motala glavama svjetskih političara i običnih ljudi.

I opet je briga o planetu zastala pred brigom o vlastitoj egzistenciji.

ODRŽIVI RAZVOJ, ŠTO JE TO?

Ma neću vas gnjaviti definicijama održivog razvoja samo ću reći da je to sveobuhvatan pristup svekolikom razvoju društva i gospodarstva uz strogo poštivanje utjecaja na okoliš i uz korištenje obnovljivih izvora energije.

Da, svijet je zaključio u brojnim tematskim i stručnim raspravama u istraživanjima, promatranjima i praćenjima da su upravo fosilna goriva nanijela preveliku štetu, da su oštetila ozonski sloj i da se zato događaju klimatske promjene. I krenuli su planovi s obnovljivim izvorima energije, ta koristit ćemo ono što nam priroda daje, a što planetu najmanje može naškoditi. Energija sunca, vjetra, termalne vode, odvajati ćemo otpad i tako smanjiti zagađenje jer ćemo reciklirati i biomasu koristiti za energiju i tako dalje, mogućnosti je bezbroj.

No, u vrijeme pandemije stvari postaju nekako drugačije. Kriza je, viće se. Trebamo li ulagati u skupe tehnologije obnovljivih izvora ili se vratiti primjerice nafti jer cijena

barela nafte dosegla je dno točnije u vrijeme lockdowna, bila je u minusu jer je nitko nije kupovao ni trebao?

Ne, kažu oponenti, jer energetska tranzicija je počela i nitko je neće zaustaviti, a upravo su obnovljivi izvori energije put izlasku iz krize izazvane pandemijom koronavirusa. Evropske se zemlje sve više orientiraju na domaću proizvodnju iz obnovljivih izvora. Kao što smo u vrijeme korone i lockdowna shvatili važnost domaće proizvodnje hrane, vodnih resursa i svega ostalog što imamo „kod kuće“ tako shvaćamo da je i u području energije važno imati što više domaćih resursa i ne ovisiti o uvozu. Domaća proizvodnja energije i hrane put je izlaska iz gospodarske krize.

NASA-ine satelitske snimke pokazale su da su primjerice u Kini u roku od četiri tjedna štetne emisije pale za četvrtinu što je pokazalo i kako bi mogla i uzgledati budućnost okrenuta čistoj, tj. zelenoj energiji.

Foto: Silva Celebrini

KORONAVIRUS JE UZROK NAJVEĆEG ZASTOJA ENERGETSKE TRANZICIJE?

Međunarodna energetska agencija (IEA) upozorila je da će pandemija oslabiti globalna ulaganja u čistu energiju kao i napore za smanjenjem štetnih emisija. Agencija je apelirala na vlade da u izradi mjera gospodarskog oporavka ne zaborave na zelenu energiju i klimatske promjene kojima je planet izložen. Uključivanje zelene tranzicije u ekonomski paket mjera nužno je smatraju evropski znanstvenici, industrija i nevladin sektor strahujući da obnovljivi izvori energije neće biti prioritet te da će se zbog gospodarske krize sve manje sredstava ulagati u dekarbonizaciju.

U Hrvatskoj je smatraju zagovornici zelene tranzicije vrijeme za temeljitu inventuru, a ne za odustajanje. Kako dalje? O tome u nastavku priče.

Dozvoljeno prenošenje sadržaja uz objavu izvora i autorice.

VIŠE S WEBA

Hrvoje je osvojio odličan dobitak u zabavnoj igri Dazzling Hot! Igraj i ti jer dijelimo dobitke i dalje!

Legica dana 16.8.2020.

5 čudnih trikova za bolove u različitim dijelovima tijela

Predsjednik Bayerna: Ne bi svaki igrač pristao na prijedlog koji smo dali Perišiću

Sport: Barca na prodaju stavila sve igrače osim trojice

LIVE STREAM Gyurcso: Idemo u Osijek po tri boda, spremni smo

Sponsored by Midas